

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČSR ze dne 24.07.1981, sp. zn. 11 Tz 41/81, ECLI:CZ:NS:1981:11.TZ.41.1981.1

Číslo: 42/1982

Právní věta: Okolnost podmiňující použití vyšší trestní sazby ve smyslu § 213 odst. 3 tr. zák., že neplněním vyživovací povinnosti vydá pachatel oprávněnou osobu nebezpečí nouze, je naplněna i tehdy, když hrozící nouze byla odvrácena matkou dítěte na úkor uspokojování jejích vlastních potřeb a při mimořádném pracovním vypětí, popř. poskytnutím státního příspěvku na výživu dítěte podle § 126 vyhl. č. 128/1975 Sb.

Soud: Nejvyšší soud České soc. rep.

Datum rozhodnutí: 24.07.1981

Spisová značka: 11 Tz 41/81

Číslo rozhodnutí: 42

Číslo sešitu: 7-8

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Okolnosti podmiňující použití vyšší trestní sazby, Zanedbání povinné výživy

Předpisy: 140/1961 Sb. § 213 odst. 3

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 42/1982 sb. rozh.

Okolnost podmiňující použití vyšší trestní sazby ve smyslu § 213 odst. 3 tr. zák., že neplněním vyživovací povinnosti vydá pachatel oprávněnou osobu nebezpečí nouze, je naplněna i tehdy, když hrozící nouze byla odvrácena matkou dítěte na úkor uspokojování jejích vlastních potřeb a při mimořádném pracovním vypětí, popř. poskytnutím státního příspěvku na výživu dítěte podle § 126 vyhl. č. 128/1975 Sb.

(Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČSR z 24. 7. 1981 sp. zn. [11 Tz 41/81](#).)

K stížnosti pro porušení zákona podané ministrem spravedlnosti ČSR Nejvyšší soud ČSR zrušil rozsudek městského soudu v Praze ze dne 16. prosince 1980 sp. zn. 7 To 587/80 a v rozsudku obvodního soudu pro Prahu 9 ze dne

12. listopadu 1980 sp. zn. 1 T 239/80 zrušil výrok o způsobu výkonu trestu odnětí svobody a obviněného J. S. zařadil podle § 39a odst. 3 tr. zák. pro výkon trestu odnětí svobody do druhé nápravně výchovné skupiny. Dále doplnil v tomto rozsudku výrok o ochranném dohledu tak, že podle

§ 2 odst. 2 zák. č. 44/1973 Sb. uložil obviněnému, aby řádně platil stanovené výživné.

Z odůvodnění:

Rozsudkem obvodního soudu pro Prahu 9 ze dne 12. 11. 1980 sp. zn. 1 T 239/80 byl obviněný J. S. uznán vinným trestným činem zanedbání povinné výživy podle § 213 odst. 2, 3 tr. zák. a odsouzen k nepodmíněnému trestu odnětí svobody na dva roky. Podle § 39a odst. 2 písm. b) tr. zák. byl pro výkon trestu zařazen do druhé nápravně výchovné skupiny a podle § 4 odst. 2 a § 3 odst. 1 zák. č. 44/1973 Sb. byl obviněnému uložen ochranný dohled v rozsahu § 2 cit. zákona na dobu dvou let. Jeho trestný čin spočíval v tom, že obviněný od 14. dubna 1979, kdy byl propuštěn z výkonu trestu, až do zadržení dne 20. srpna 1980 v Praze 9 a jinde se úmyslně vyhýbal plnění vyživovací povinnosti k nezl. dětem I., nar. 17. 12. 1963, ve výši 450,- Kčs a R. a M., nar. 8. 6. 1965, vy výši 700,- Kčs měsíčně tím, že nikde nepracoval v řádném pracovním poměru a znemožňoval tak výkon rozhodnutí, takže dlužil celkem 18 400,- Kčs matce dětí N. S., která nestačila sama krýt potřeby dětí, a proto je jí poskytován pravidelný příspěvek na výživu odborem sociálních věcí ONV Praha

9.

K odvolání obviněného městský soud v Praze rozsudkem ze dne 16. prosince 1980 sp. zn. 7 To 587/80 zrušil rozsudek obvodního soudu a uznal obviněného vinným trestným činem zanedbání povinné výživy podle § 213 odst. 2 tr. zák. a uložil mu nepodmíněný trest odnětí svobody na dvacet měsíců, podle § 39a písm. b) tr. zák. jej zařadil pro výkon trestu do druhé nápravně výchovné skupiny a podle § 4 odst. 2, § 3 odst. 1 v rozsahu § 2 odst. 1 zák. č. 44/1973 Sb. mu uložil ochranný dohled a podle § 2 odst. 2 cit. zákona i povinnost prokazovat placení výživného.

Proti tomuto rozhodnutí městského soudu v Praze podal ministr spravedlnosti ČSR ve lhůtě uvedené v § 272 tr. ř. stížnost pro porušení zákona. Vytkl v ní kromě jiného, že městský soud porušil zákon tím, že neuznal obviněného vinným i podle § 213 odst. 3 tr. zák., ačkoliv děti byly vydány nouzi, která byla odvrácena matkou dětí za cenu nadměrného pracovního zatížení a dále příspěvkem poskytovaným sociálním odborem ONV.

Nejvyšší soud ČSR přezkoumal podle § 267 odst. 1 tr. ř. správnost všech výroku napadeného rozhodnutí, jakož i řízení, které mu předcházelo, a dospěl k těmto závěrům:

Obvodní soud Pro Prahu 9 zjistil skutečný stav věci v souladu s provedenými důkazy. Obviněný doznal, že výživné neplatil ani v době, kdy byl zaměstnán jako brigádník u podniku Zelenina, a uvedl k tomu, že peníze neposílal proto, že mu za výkonu trestu dlužné výživné narostlo na 15 000,- korun a že neposílal ani část výživného proto, že by mu stejně celkový dluh rostl. Obviněný ihned po propuštění z výkonu trestu za stejný trestný čin vyživovací povinnosti neplnil, pracoval jen jako brigádník a v místě bydliště se nezdržoval a tak znemožňoval výkon rozhodnutí. Jednal tak přesto, že byl před tím dvakrát za stejný trestný čin odsouzen. Obvodní soud z toho právem usoudil, že se obviněný plnění vyživovací povinnosti vyhýbal.

Obvodní soud rovněž správně zjistil skutečnosti odůvodňující závěr, že v důsledku neplnění povinnosti obviněným byly děti vydány nebezpečí nouze. Nouzi odvracela matka dětí nadměrným pracovním výkonem, nestačila však vše potřebné pro děti zajistit, a proto jí byl státem poskytován příspěvek na výživu dětí 300,- Kčs měsíčně.

Tyto skutečnosti neposoudil správně městský soud v Praze, když dospěl k závěru, že dětem stav nouze nehrozil, a uznal obviněného vinným jen trestným činem zanedbání povinné výživy podle § 213 odst. 2 tr. zák. Kvalifikace podle odst. 3 přichází v úvahu i v případě, kdy nouze dítěte, která z neplnění vyživovací povinnosti hrozí, je odvrácena matkou dítěte, která to učinila na úkor

uspokojování svých vlastních základních potřeb nebo – jako v tomto případě – též na úkor rodiny, které se matka dětí při velkém počtu přesčasových hodin nemůže věnovat tak, jako kdyby výživné bylo řádně plněno. Totéž platí i pro případy, kdy nouze je odvrácena poskytnutím státního příspěvku na výživu podle § 126 vyhl. č. 128/1975 Sb. Bylo by v rozporu se socialistickým právním vědomím, kdyby pachatel, který zaviněným neplněním výživného přivedl děti do nebezpečí nouze, nebyl postižen touto přísnější kvalifikací jen proto, že nouzi odvrací matka, popř. nouzi odvrací stát poskytnutím příspěvku z prostředků, které jsou především určeny k výživě dětí, o něž nemá kdo pečovat.